

Prof. Dr. Tepelea Ioan

d: 26 - III - 2012

Prof. Dr. Tepelea Ioan: in 26-III-2012, am primit din partea Domnului George Roca (literat, poet, editor si redactor, membru ARA) mesajul urmator:

“Distinsi prieteni

Va anunt cu durere in suflet ca a murit Nelu Tepelea (de tanar – 62 de ani!) Presedinte ASLA (Academia de Stiinte, Literatura si Arte), Profesor universitar, doctor, istoric, scriitor, poet, om de cultura si prieten bun! Membru al Academiei Romano-Americane.

Am primit un e-mail din partea familiei:

"Cu durere in suflete anuntam trecerea in nefiinta a poetului Ioan Tepelea

Inmormantarea va avea loc Miercuri, 28.03.2012, ora 13, la Biserica Ortodoxa din loc. Bratca. jud. Bihor. Familia indurerata".

Biografie:

Prof. Dr. Tepelea Ioan, S'a nascut la 3-VI-1949, la Beznea, judetul Bihor, Romania. Ne-a parasit rapus de boala, intr'o Luni, 26-III-2012 = 62 de ani.

A studiat la **Facultatea de Istorie și Filosofie a Universității „Babes-Bolyai” din Cluj-Napoca, pe care a absolvit-o in 1980, cu media 10 la examenul de Licenta.** De asemenea, a absolvit **Cursul post-universitar de filosofie din cadrul Academiei de Inalte Studii Social-Politice din București, tot cu media 10 (zece), în anul 1988. În anul 1995 a obținut titlul de Doctor în Istorie, la Universitatea „Babes-Bolyai” din Cluj-Napoca, cu teza „Campania armatei române din anul 1919 în Transilvania și Ungaria” (îndrumător științific fiind prof. univ. Dr. George Cipăianu).**

Din 1995 a predat la Universitatea din Oradea cursuri de Istorie a Culturii și Civilizației și Istorie a Civilizației și a Științei. În 1995 devine Doctor în Istorie al Universității „Babes-Bolyai”, desfășurând și o intensă activitate de cercetare în cadrul Filialei Oradea a Institutului de Studii Operativ-Strategice și Istorie Militară din București. În 1998, prin concurs, devine Conferențiar Universitar, titular al cursului de Istorie a Științei și Civilizației la Facultatea de Electrotehnică și Informatică a Universității Oradea. Devenind profesor universitar a condus catedra de Discipline economice și socio-umane în cadrul Universității din Oradea.

Intre 1968 si 1999 a lucrat in cadrul Ministerului Apărării Naționale, ca ofiter activ, fiind șef al Instituției de Cultură a armatei din garnizoana Oradea (Casa Armatei, devenita ulterior cercul Militar). In 1999, la cerere a trecut in rezerva, cu gradul de Colonel.

Era cunoscut ca istoric si filozof, scriitor, poet, promotor cultural, personalitate marcanta a culturii romanesti contemporane.

A fost inițiator și fondator al Academiei de Științe, Literatură și Arte de la Oradea (ASLA), îndeplinind funcția de președinte executiv. A fost membru al ASPRO, al Uniunii Scriitorilor din România și responsabil al Reprezentantei Uniunii Scriitorilor din județul Bihor. În anul 2001 a devenit Membru corespondent al American-Romanian Academy of Arts and Sciences (ARA), Branch Director pentru România. În anul următor (2002) a organizat în cadrul Universității din Oradea cel de-al XXVII-lea Congres ARA (29-V – 2-VI -2002) sub genericul “Diversitatea culturilor si unicitatea civilizatiei”, deținând funcția de Congress Chairman (director organizator).

Din anul 1986 a devenit și cercetător științific principal la Secția Teritorială Oradea a Institutului de Studii Operativ - Strategice și Istorie Militară din București, calitate în care și-a adus aportul la realizarea unor studii și cercetări publicate în reviste de specialitate, în primul rând militare, la organizarea unor sesiuni de comunicări științifice pe plan local și național.

Începând cu anul 1994, a inițiat și organizat, Salonul Internațional de Carte de la Oradea, ajuns în anul 2001 la cea de-a IX-a ediție, iar din anul 1997, Festivalul Internațional de Poezie de la Oradea, care se desfășura din doi în doi ani. Un alt eveniment de succes, inițiat și organizat de ASLA și Universitatea din Oradea a fost Salonul Internațional al Publicațiilor Literare (ediția a I-a, 27-29 mai 2001), la care au participat 16 reviste din România și din străinătate (Franța, Belgia, Australia, Rep. Moldova, Serbia, Spania, Italia, Germania).

Începuturile preocupărilor științifice ale lui Ioan Țepelea se leagă, îndeosebi, de Istorie Militară, de o colaborare strânsă și permanentă la reviste de profil. În 1990, s'a implicat în fondarea, la Oradea, a revistei de Cultură Istorică Cetatea Bihariei, în care se regăsesc nenumărate studii și articole - rezultat al cercetărilor proprii în domeniul amintit.

În calitate de secretar al Comisiei Române de Istorie Militară - Filiala Bihor, dar și de șef al Instituției de Cultură a Armatei, din garnizoana Oradea, a fost inițiatorul și organizatorul a peste 100 de acțiuni culturale (sesiuni de comunicări științifice, simpozioane, colocvii, etc.) participând la nenumărate manifestări socio-culturale organizate pe plan local, național, sau în străinătate.

O mare parte din temele abordate în scrierile acestuia, cu prioritate cele din orizontul tezei de doctorat sau teme de cultură și civilizație au fost publicate în revistele Aletheia, Familia, Convorbiri Literare, UNU, Revista de istorie militară, Cetatea Bihariei, Cele Trei Crișuri, Aurora, Tribuna, Luceafărul, Poezia, Tomis cât și în Anuarul Muzeului Țării Crișurilor, în cele ale Institutului de Istorie al Academiei, filialele din Cluj și Iași.

Publicatii:

Carti istorice (acoperind perioada 1918-1920) premiate la targuri si saloane de carte nationale si internationale, ca autor (5) sau coautor (5) si carti de cultura si civilizatie (4), volume de versuri (15).

Colaborari la (15) reviste din tara si strainatate, cu poezii, eseuri, proza, critica, istorie literara.

In 5 **antologii** a fost prezent **cu poezii**.

A reprezentat Romania ca membru in jurii internationale si festivaluri (Bruxelles, Franta, Elvetia). În iulie 1997, a fost ales presedintele „Casei Internaționale pentru Poezie de la Oradea”, o filială a „Casei Internaționale a Poeziei de la Bruxelles”.

A **participat** ca editor și scriitor **la 18 târguri de carte** la Frankfurt, Paris, Belgrad, București, Marsilia, Cluj-Napoca, Iași, Satu-Mare, Timisoara, Deva, prezentând peste 100 de titluri din editura proprie și alte edituri românești și străine. A fost invitat să participe ca membru al Cosiliului organizator la 2 ediții ale Bienalei Internaționale de Poezie de la Liège (Belgia).

Premii: “M.G. Samarineanu”, premiul “Asociației scriitorilor din Cluj”, premiul “revistei Convorbiri Literare”.

Amintiri de-ale prietenilor .

Grigore Grigore scria la aflarea plecării lui dintre noi:

“A plecat și Ioan Țepelea, alături de alți orădeni de seamă care mi-au fost prieteni și care au dispărut în ultimii ani, precum: Stelian Vasilescu, Viorel Horj, Emil Blaga, Marin Chelu, Claudiu Frunză, Ioan Alexandrescu, Constantin Mălinaș, Claudiu Mătasă, Iosif Popa și Miron Rațiu... S-a dus acolo sus să se odihnească și să își scrie versurile... Cred că poezii își au locul lor în cer. Dumnezeu să-l odihnească! A murit destul de tânăr, la 62 de ani. Pe 3 iunie ar fi împlinit 63... Încet, încet, ne ducem cu toții!

Citeam mai zilele trecute, înainte de a dispărea, un eseu despre Ioan Țepelea scris de talentatul condeier Liviu Stoiciu. Titlul acestuia: „*Poetul și istoricul Ioan Țepelea, mai singur și mai izolat ca niciodată la Oradea*”. Cutremurător, dar adevărat! Așa a fost! În ultimii ani s-a îndepărtat de lume, de prieteni chiar, de tumultul orașului Oradea (autoexilându-se la Beznea natală), de ASLA pe care a creat-o prin 1992 și pe care a purtat-o pe culmi, de colegii de la Universitatea Oradea unde era profesor, de colegii de la Academia Româno-Americană, al cărui congres, cel de al XXVII-lea, l-a organizat cu mare succes în anul 2002.

De ce a plecat dintre noi?

Deoarece a fost prea sensibil la șocurile vieții cotidiene... El, un poet, un gânditor, un idealist... un analist, dar și un judecător prea aspru cu ceea ce se întâmplă în jurul lui, un acerb critic al răutăților înconjurătoare, un nemulțumit, un perfecționist, dar și un om care s-a înecat încet-încet în propria-i lucrare, munca prea vastă... Prea vroia să le facă pe toate! Acest lucru l-a obosit, i-a măcinat nu numai fizicul ci și psihicul.... Era talentat în tot ceea ce făcea. Minuțios, în cercetare, minuțios în expunere, minuțios în prezentare! Dacă îi cereai o carte cu dedicație nu se mulțumea să îți ofere doar o simplă semnătură ci umplea pagina de gardă cu un mesaj prin care te făcea să te simți important, un mesaj unic, personalizat doar pentru tine.... Dacă ieșea în lume se purta ca un gentleman, de la vorbire, la îmbrăcăminte, la gesturi.... “

George Roca:

“Pe Ioan Țepelea l-am întâlnit pentru prima dată cu mulți ani în urmă! Pe la începutul anilor '80. Eram deja stabilit în Australia. Mă reîntorsesem „acasă” la Oradea unde locuiau părinții mei, pentru o vizită de trei luni. Ai mei locuiau pe strada Eminescu, la două case de **clădirea Cercului Militar al cărui comandant era tânărul locotenent-major Ioan Țepelea**. Trecând pe stradă, îl vedeam deseori la poarta edificiului. Înalt, suplu, oacheș, militaros. Am început să ne salutăm, iar mai apoi să conversăm. Era dornic de cunoaștere. Îi plăcea să îi povestesc despre locurile pe care le-am vizitat. Exista totuși o barcadă de sistem politic între noi... nu prea era indicată apropierea, nici pentru „unul plecat din raiul comunist” și nici pentru „o uniformă militară”!.... Clădirea, un fost conac boieresc cu două etaje, mai dăinuie și în prezent. Are o sală de spectacole și o grădină superbă de vară, unde de când o știu se organizau la sfârșit de

săptămână balurile cadrelor militare din garnizoana Oradea. Orchestre și cântăreți de calitate. Muzică, dans și antren!....

La etajul întâi în două încăperi enorme își organizase biroul comandantul, Ioan Țepelea. Avea nevoie de mult spațiu deoarece ambele camere erau ticsite de cărți. Cărți în rafturi, cărți pe dușumea, cărți pe birou, cărți peste tot! Multe cărți! Ca într-o bibliotecă județeană....

Anii au trecut, eu am revenit mai rar în orașul copilăriei mele, dar **după 1989 l-am vizitat mai frecvent. Casa Armatei și pe șeful ei, de data aceasta... căpitanul Ioan Țepelea, i-am regăsit tot acolo!** Vecini dragi! Discuțiile noastre s-au purtat mult mai deschis decât în anii comunismului. Eram liberi! Mi-a vorbit de proiecte mari... de evenimente pe care ar fi dorit să le desfășoare la instituția pe care o conducea.... **In 1992, când m-am reîntors pe strada Eminescu, am constatat mari schimbări la Cercul Militar din Oradea. Comandantul, istoricul și filozoful, Ioan Țepelea era într-o vervă intelectuală extraordinară.** Devenise faimos în oraș! Proiectele lui prindeau viață. Așa a apărut editura (personală) „Cogito”, revistele literare „Unu” (apariție lunară), „Aurora” (revistă de literatură și artă) și „Aletheia” (revistă de știință și dialog interdisciplinar),.... a fondat Societatea Oamenilor de Știință și Scriitorilor din Bihor (SOSS), transformată în scurt timp în Academia de Științe, Literatură și Arte (ASLA Oradea).... La Cercul militar se organizau simpozioane culturale, artistice, se discuta literatură, se lansau cărți... Aceste evenimente, câștigând tot mai multă credibilitate și faimă au depășit perimetrul orașului Oradea și au ajuns să fie cunoscute de foarte multe personalități românești din București și din alte focare de cultură urbană din țară, fiind atrași spre participare... și colaborând....”

Materialul a fost trimes de Domnul George Roca (scriitor, editor, redactor, membru ARA) si rearanjat de Dr. Carmen Sabau. 22-IV-2015, Miercuri.

Short Biography in English:

On March 26, 2012, our colleague, Professor Dr. Ioan TEPELEA, passed away. Born on June 3, 1949 at Beznea, Bihor County, Romania, he was a member of the American-Romanian Academy. He was also a writer, poet, cultural promoter and a leading figure of contemporary Romanian culture.

He graduated in History and Philosophy at the Babes-Bolyai University in Cluj-Napoca. From 1995, he taught at the University of Oradea in the areas of History of Culture and Civilization and History of Civilization and Science. In 1995, he gained his PhD in History at the Babes-Bolyai University, while also being involved in intensive research at the Oradea branch of the Institute of Strategic Studies and Military History, Bucharest. He worked until 1999 in the Ministry of National Defense, as head of the cultural department of the Oradea army garrison.

He was the founder and Executive President of the Academy of Sciences, Literature and Arts of Oradea (ASLA), a member of ASPRO, as well as being the Romanian Writers' Union representative for Bihor County. **In 2001, he became a member of the American-Romanian Academy of Arts and Sciences (ARA) and a Branch Manager for Romania. The following year (2002) he was the chief organizer and Chairman of the 27th ARA Congress, held at the University of Oradea.**

The translation was made by Dr. Carmen Sabau. 22-IV-2015, Wednesday.